

Sektionen för planering, säkerhet och miljö
Christina Thulin

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11930
404 39 Göteborg

Förslag till havsplaner för Sverige

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Landsting

- anser att det är välkommet att staten gör en sammanvägning av de statliga riksintressena som finns till havs, med fokus på samexistens
- anser att Havs- och vattenmyndigheten behöver tydliggöra samband och föra dialog med andra länders havsplanering
- anser att det är problematiskt om fastlagda energipolitiska mål som omfattar vindkraft inte går att samordna med försvarspolitiska intressen. Berörda sektorsmyndigheter bör få i uppdrag att se över om det går att samplanera bättre
- vill understryka betydelsen av att staten möjliggör för fortsatt kunskapsuppbyggnad för den kommunala nivån när det handlar om planering av kust och hav.
- anser att Havs- och vattenmyndigheten tillsammans med Boverket bör tydliggöra kopplingar mellan olika mål och lagstiftningar som rör haven. Detta skulle underlätta för både den kommunala nivån och den statliga att arbeta med havsmiljön utifrån ett helhetsperspektiv och undvika stuprörstänkande.

Förslag till havsplaner

Ansvar och roller

Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för att ta fram de nationella havsplanerna och göra de avvägningar som ligger till grund för planförslagen. Samtidigt har kommunerna planeringsansvar för det havsområde som finns inom kommunens gränser, det vill säga inre vatten och territorialhav. Kommunernas och statens planeringsansvar överlappar därmed i territorialhavet sedan 2015 i och med havsplaneringsförordningen. Den kommunala planeringen har i hög grad fokuserat på den kustnära planeringen och det saknas erfarenhet och kunskap kring hur själva havsområdet kan och bör hanteras. SKL vill understryka vikten av att den statliga nivån möjliggör för kommunerna till fortsatt kunskapsuppbyggnad kring kust- och havsplanering. Den regionala nivåns betydelse bör också tydliggöras och här bistår gärna SKL med lämpliga arenor.

Ert dnr:

De nationella havsplanerna kommer att ha en vägledande roll relativt den kommunala nivån. SKL anser att Havs- och vattenmyndigheten och Boverket tydliggör formerna för prövningar av eventuella intressekonflikter mellan havsplanerna och kommunala intressen i territorialhavet.

Havsplanernas disposition och uppbyggnad

Förslagen till de tre nationella havsplanerna (Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet) består av planförslag, miljökonsekvensbedömning och hållbarhetsbeskrivning. SKL avstår från att kommentera slutsatserna i miljökonsekvensbedömningar och hållbarhetsbeskrivningar. Gällande planförslagen anser SKL att ansatsen där Havs- och vattenmyndigheten gjort avvägningar mellan olika riksintressena är mycket intressant. SKL har tidigare framfört önskemål om liknande avvägningar även på land, där staten tar ställning till vad som är viktigast, för att underlätta för den kommunala planeringen enligt PBL.

Trots att planförslagen fokuserar på samexistens mellan olika intressen visar Havs- och vattenmyndigheten att det finns intressekonflikter som är svårlösta, t ex mellan försvarspolitiska och energipolitiska intressen. SKL vill understryka vikten av att staten bör ställa krav på berörda sektorsmyndigheter att medverka i dialoger som syftar till att hitta lösningar som möjliggör för samexistens även mellan mer svårlösta intressekonflikter i havsområdet. Detta gäller så väl i de inre vattnen som i de områden som omfattas av havsplanerna.

Havs- och vattenplanering i ett helhetsperspektiv

Många olika intressen och målsättningar ska samsas om kusterna och haven. SKL anser att Havs- och vattenmyndigheten behöver tydliggöra hur dessa olika målsättningar och lagstiftningar kan och bör förhålla sig till varandra. Detta gäller t ex kopplingen mellan den maritima strategin, nationella havsplaner, åtgärdsprogrammet för havsmiljön och den kommunala översiktsplaneringen till havs. Detta underlättar för både den kommunala nivån och den statliga att arbeta med havsmiljön utifrån ett helhetsperspektiv och undvika stuprörstänkande.

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande